

Roncet viniča (Grapevine fanleaf virus)

Vo všetkých oblastiach pestovania viniča sa môžeme stretnúť s vírusovým ochorením, ktoré je označené ako roncet viniča. Vo vinohradoch je jeho výskyt ohniskový, v niektorých prípadoch boli spozorované až 40 %-né straty na úrode. Vírus výrazne znižuje kvalitu vína vyrobeného z bobúľ, ktoré pochádzajú z infikovaných krov.

Symptómy na viniči je možné pozorovať na všetkých nadzemných častiach a počas celého vegetačného obdobia. Všetky symptómy sa však zväčša nevyskytujú súčasne. Pre listy sú typické rôzne zmeny tvaru a sfarbenia listov. Sú predĺžené, kruhové a nesúmerné. Stopkový výkroj listu je zmenený, otvára sa. Listy často nadobúdajú vejárovitý tvar. Zúbkovanie listov býva ostrejšie. Občas môže dochádzať k nepravidelnému presvetleniu pletív medzi žilnatinou.

Na ostatných častiach viniča sa roncet prejavuje zakrpatenosťou a nepravidelným rastom výhonov, väčším olistením infikovaných výhonov a úponkov, prípadne aj strapcov. Môžu sa objaviť vidlicovité rozdvojenia výhonov, krátkočlánkovanosť, alebo zrastenie výhonkov. Bolo pozorované aj opadávanie bobúľ zo strapca a ich slabý vývin. Bobule pri ochorení nepravidelne dozrievajú.

Vírus sa prenáša rozmnožovacím materiálom viniča pri jeho vegetatívnom rozmnožovaní. Tento spôsob šírenia ochorenia je najčastejšou možnosťou infikovania. Vírus však má aj vektorov, ktorí napomáhajú jeho šíreniu. Sú to pôdne háďatká z rodu *Xiphinema*, ktoré prežívajú hlbšie v pôde. Rozširovanie choroby vo vinohrade háďatkami je relatívne pomalé, v podstate zanedbateľné.

Najdôležitejším opatrením proti roncetu je nákup zdravého rozmnožovacieho materiálu od spoľahlivých výrobcov. V prípade zistenia výskytu je jediným možným opatrením okamžitá likvidácia napadnutého kra a spálenie všetkých nadzemných častí a čo najviac vykovaných podzemných častí. Ďalej odporúčame vyhýbať sa manipulácii s kontaminovanou pôdou kvôli eliminácii a zníženiu populácie vektorov v pôde a ich rozširovaniu. Prípadnú likvidáciu vektorov v pôde je možné vykonať iba jej dezinfekciou alebo aplikáciou nematocídov.

Ing. Ivana Horváthová

ÚKSÚP – OOR

23.9.2019